

Львівський національний університет імені Івана Франка

Філологічний факультет

Кафедра української мови імені професора Івана Ковалика

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В. о. декана філологічного
факультету
доц. Крохмальний Р. О.

“31” серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРНА МОВА (СИНТАКСИС)»

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань

03 Гуманітарні науки

(шифр і назва напряму підготовки)

спеціальність

035 Філологія

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація

035.033 Слов'янські мови та літератури (переклад

включно), перша – польська

035.038 Слов'янські мови та літератури (переклад

включно), перша – чеська

035.032 Слов'янські мови та літератури (переклад

включно), перша – болгарська

035.037 Слов'янські мови та літератури (переклад

включно), перша – хорватська

(назва спеціалізації)

факультет

філологічний

(назва інституту, факультету, відділення)

2023 – 2024

Сучасна українська літературна мова (Синтаксис). Робоча програма навчальної дисципліни для студентів за напрямом підготовки «Філологія» спеціальністю «Українська мова та література».

Розробник: Труш О. М., доцент, кандидат філологічних наук

Робочу програму розглянуто і схвалено на засіданні катедри української мови імені професора Івана Ковалика Львівського національного університету імені Івана Франка

Протокол № 1 від “31” серпня 2023 р.

Завідувач катедри Купчинська З. О.

“31” серпня 2023 р.

Робочу програму ухвалила Вчена рада філологічного факультету

Протокол № 1 від “31” серпня 2023 р.

“31” серпня 2023 р. Голова Крохмальний Р. О.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		дenna форма навчання	
Кількість кредитів – 3,5 (2,5+1)	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Нормативна	
Модулів – 4	Спеціальність 035 Філологія	<i>Rіk підготовки:</i>	
Змістових модулів –4 Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)	Спеціалізації: 035.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська; 035.038 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська; 035.032 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – болгарська; 035.037 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – хорватська	3-й	4 -й
Загальна кількість годин – 75+30		6-й	7-й
Тижневих годин для денної форми навчання: 3 (лекції – 1, практичні - 2 у 6 семестрі); 2 (лекції – 1, практичні – 1 у 7 семестрі) аудиторних – 48 (у 4 семестрі), 20 (у 7 семестрі) самостійної роботи студента – 37 (27+10)	Освітній рівень: бакалавр	16 год.	10 год. <i>Практичні</i> 32 год.
		10 год.	 <i>Самостійна робота</i> 27 год.
		10 год.	 <i>ІНДЗ:</i> Види контролю: контрольні роботи, тести, іспит у 7 семестрі

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить 65 % і 35 %.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – сформувати у студентів систематизовані знання про традиційні підходи у класифікації та аналізі синтаксичних категорій і синтаксичних одиниць в академічній граматиці.

Загальнотеоретичні цілі курсу полягають у тому, щоб:

- зрозуміти синтаксичну структуру української мови як систему, для компонентів якої характерні певні типи зв'язків і відношень, зокрема особливості підрядних і сурядних словосполучень, способи вираження граматичної основи та другорядних членів речення, засоби ускладнення простих речень, різновиди складних речень, синтаксичні відношення та способи зв'язку між предикативними частинами складних структур;
- усвідомити зв'язок між окремими синтаксичними явищами, а також зв'язок синтаксичних одиниць із одиницями інших ієрархічних рівнів мови, зокрема морфологією та лексикологією;
- стати обізнаним із сучасними синтаксичними теоріями та підходами у вивчені синтаксичних одиниць в академічній граматиці.

Практичні цілі курсу синтаксису передбачено реалізувати в таких аспектах:

- вмінні виокремлювати з речень словосполучення та всебічно їх характеризувати (за структурою, типом і способом зв'язку, за частиномовним вираженням головного компонента, за синтаксичними відношеннями);
- робити повний синтаксичний аналіз речень будь-якої структури, зокрема: загальний синтаксичний аналіз простого речення за комунікативними та структурно-граматичними особливостями,
- визначати та аналізувати члени речення,
- характеризувати різновиди складних речень, зображені складне багатокомпонентне речення в горизонтальній та вертикальній схемах;
- правильно розставляти розділові знаки та пояснювати їх відповідно до синтаксичних одиниць та явищ.

У результаті вивчення курсу студент повинен

знати:

- предмет і завдання синтаксису української мови, методологічну основу, основну літературу з питань курсу;
- типи синтаксичних зв'язків;
- основні поняття синтаксису;
- синтаксичні одиниці;
- різні підходи до аналізу синтаксичних одиниць: формально-граматичний, семантико-граматичний та комунікативний;

уміти:

- виокремлювати з речень словосполучення та всебічно їх характеризувати: за структурою, типом і способом зв'язку, за частиномовним вираженням головного компонента, за синтаксичними відношеннями;
- робити повний синтаксичний аналіз простих речень, зокрема: загальний синтаксичний аналіз за комунікативними та структурно-граматичними особливостями, визначати та аналізувати члени речення;

- виявляти та аналізувати засоби ускладнення в реченні, встановлювати умови та засоби відокремлення членів речення;
- робити повний синтаксичний аналіз складних речень, зокрема характеризувати різновиди складних речень за типами зв'язку, (підрядний, сурядний, безсполучниковий), визначаючи зокрема у цих типах структурно-семантичний та семантико-структурний вид (різновид); зображені складне речення у горизонтальній та вертикальній схемах;
- правильно розставляти розділові знаки та коментувати їх відповідно до правил уживання синтаксичних одиниць та явищ.

Вивчення вказаної дисципліни передбачає формування таких загальних компетентностей:

- ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 14. Здатність до особистісного і професійного розвитку.

Фахових компетентностей:

- ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.
- ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
- ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.
- ФК 11. Здатність до створення, редагування, реферування і систематизації текстів усіх типів.

Програмні результати навчання:

- ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
- ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.
- ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.
- ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.
- ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.
- ПРН 12. Дотримуватися правил академічної добросердістості.
- ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.
- ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної / недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 19. Аргументовано пояснювати, оцінювати і зіставляти тенденції, методичні новації та розробки в галузі вищої освіти.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Словосполучення

Тема 1. Предмет і об'єкт синтаксису. Основні синтаксичні одиниці.

Тема 2. Словосполучення як синтаксична одиниця. Типи словосполучень за типом зв'язку (підрядні, сурядні) та структурою (прості, складні), способом зв'язку (узгодження, керування, прилягання).

Тема 3. Особливості кожного способу зв'язку в підрядних словосполученнях: узгодження: власне граматичне / невласне граматичне, повне / неповне, умовно-граматичне, асоціативно-граматичне, смислове, кореляція, тяжіння); керування: сильне / слабке, безпосереднє / опосередковане, подвійне, варіантне; прилягання; різновиди відмінкового та іменного прилягання.

Тема 4. Семантико-синтаксичні відношення у підрядному словосполученні. Основні та додаткові типи відношень. Атрибутивні (означальні), об'єктні, обставинні. Різновиди обставинних. Комплективні та апозитивні відношення.

Змістовий модуль 2. Просте неускладнене речення

Тема 1. Речення як основна синтаксична одиниця, його ознаки. Аспекти вивчення речення у сучасному мовознавстві (формально-граматичний, семантико-синтаксичний та комунікативний). Загальний синтаксичний аналіз речення.

Тема 2. Двоскладне речення. Предикативний зв'язок. Підмет і присудок. Способи зв'язку між головними членами речення: координація, співвияв, спів положення. Типи підметів і способи їх вираження: прості / складні. Ускладнені підмети. Структурні типи присудків і способи їх вираження у простому реченні. Простий дієслівний присудок. Складений дієслівний, іменний та прислівниковий присудки. Особливості та способи вираження в складених присудках опорного компонента та зв'язкового. Ускладнені форми складених присудків. Складні (подвійні, гібридні) присудки, їх відмінність від складених.

Тема 3. Другорядні члени речення. Їх типи та способи вираження. Морфологізовані та неморфологізовані члени речення. Означення: граматичний тип (узгоджене, неузгоджене, прикладкове), структурні типи (непоширені, поширені). Граматичні способи вираження означень. Додаток: граматичний тип (прямий, непрямий), морфологізований / неморфологізований, за характером залежності: придієслівний, присубстантивний, приадвербіальний, приад'єктивний. Обставина: семантичні різновиди (часу, місця, причини, мети, способу дії, міри і ступеня, умови, допусту); морфологізовані / не морфологізовані одиниці, поширені / непоширені. Синкретичні другорядні члени речення.

Тема 4. Односкладні речення і їх різновиди. Речення, у яких головний член формально зіставляється з присудком: означенено-особові, неозначенено-особові, узагальнено-особові, безособові, інфінітивні речення. Речення, у яких головний член формально зіставляється з підметом: номінативні, генітивні, вокативні речення.

Тема 5. Неповні речення та їх різновиди. Власне неповні та еліптично неповні речення. Контектуальні та ситуативні власне неповних структур. Відмінність неповних речень від односкладних, критерії розмежування. Обірвані речення. Парцельовані структури. Статус нечленованих речень.

Змістовий модуль 3. Просте ускладнене речення

Тема 1. Просте ускладнене речення. Різні підходи у мовознавстві. Вивчення засобів ускладнення в академічній та шкільній граматиці. Класифікація засобів ускладнення. Граматичні та комунікативно-стилістичні засоби.

Тема 2. Однорідні члени речення: тип зв'язку, семантико-сintаксичні відношення для сполучникового типу зв'язку. Ряди однорідних членів: відкриті / закриті, повторювані / парні. Додаткові засоби єдності блоку однорідних членів. Погляд на речення з однорідними присудками у синтаксисі.

Тема 3. Речення з відокремленими членами: класифікація відокремлених членів речення, умови, засоби відокремлення, пунктуація речень. Відокремлені напівпредикативні члени речення. Відокремлені напівпредикативні означення. Напівпредикативні відокремлені обставини. Обов'язкове та факультативне відокремлене. Граматичний спосіб вираження.

Тема 4. Речення з відокремленими уточнювальними членами. Умови, засоби відокремлення. Статус відокремлених додатків. Факультативні умови відокремлення. Парентези як засоби ускладнення у мовознавчій літературі. Вставні та вставлені компоненти: порівняльний аналіз. Комунікативні-семантичні групи вставних та вставлених. Способи вираження, структурні особливості, розділові знаки. Вокатив у мовознавчій літературі. Звертання як засіб ускладнення і як окреме висловлювання (вокативне речення).

Змістовий модуль 4. Складне речення

Тема 1. Складне речення. Загальна характеристика складного речення: за структурою (елементарні / багатокомпонентні, за типом зв'язку (складносурядні, складнопідрядні, безсполучниківі). Комунікативні особливості складного речення у порівнянні з простим.

Тема 2. Складносурядні речення та їх класифікація. Структурні особливості. Елементарні складносурядні Семантико-структурні (за семантико-сintаксичними відношеннями) та структурно-семантичні типи (автосемантичні та синсемантичні структури). Сполучні засоби.

Тема 3. Складнопідряднє речення. Принципи їх класифікації. Семантико-структурна та структурно-семантична класифікація елементарних складнопідрядних речень. Сполучні засоби.

Тема 4. Безсполучникові речення: структурно-семантичні типи, семантико-сintаксичні відношення між предикативними частинами, пунктуація.

Тема 5. Багатокомпонентні складні з одним типом зв'язку. Горизонтальні та вертикальні схеми багатокомпонентних речень. Складнопідрядні багатокомпонентні

речення (речення з однорідною та неоднорідною супідрядністю, з послідовною підрядністю; контаміновані структури).

Тема 6. Складні сполучниково-безсполучникові багатокомпонентні конструкції.Період як синтаксична структура.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	у тому числі			
		Л	Пр.	інд	Ср
Змістовий модуль 1. Словосполучення	2	3	4	5	6
Тема 1. Предмет і об'єкт синтаксису. Синтаксичні одиниці. Типи синтаксичних зв'язків та їх особливості.	0,5	0,5			
Тема 2. Словосполучення як синтаксична одиниця. Різновиди словосполучень за типом зв'язку та структурою. Видлення словосполучень із речення та тексту.	6,5	0,5	2		4
Тема 3. Підрядні словосполучення, їх типи за частиномовним вираженням головного компонента, за ступенем семантичної спаяності, за способом зв'язку та семантико-синтаксичними відношенням між компонентами.	9	3	6		
Тема 4. Сурядні словосполучення. Виокремлення та аналіз підрядних та сурядних словосполучень.	4		2		2
Разом – змістовий модуль 1	20	4	10		6
Змістовий модуль 2. Просте неускладнене речення					
Тема 1. Речення як основна синтаксична одиниця, його ознаки.	2	1			1
Тема 2. Аспекти вивчення речення у сучасному мовознавстві. Загальний синтаксичний аналіз речення.	4	1			3
Тема 3. Класифікація простих речень за комунікативними та структурно-граматичними особливостями.	3		2		1
Тема 4. Двоскладне речення. Типи підметів і способи їх вираження. Структурні типи присудків і способи їх вираження.	10	2	4		4
Тема 5. Другорядні члени речення. Їх типи та способи вираження.	8	2	4		2
Тема 6. Односкладні речення і їх різновиди. Неповні речення та їх різновиди.	9	2	4		3
Тема 7. Повний синтаксичний аналіз речень: загальний та за членами.	2		2		
Разом – змістовий модуль 2	38	8	16		14
Змістовий модуль 3. Засоби ускладнення					

простого речення					
Тема 1. Просте ускладнене речення. Засоби ускладнення речення. Речення з однорідними членами.	6	2	2		2
Тема 2. Речення з відокремленими членами. Відокремлені напівпредикативні означення. Напівпредикативні відокремлені обставини.	10	2	4		4
Тема 3. Речення з відокремленими уточнювальними членами. Речення із вставними і вставленими конструкціями. Звертання як засіб ускладнення простого речення. Аналіз речень із різними засобами ускладнення.	9	2	2		5
Разом – змістовий модуль 3	25	6	8		11
Змістовий модуль 4. Складне речення					
Тема 1. Основні структурно-семантичні ознаки складного речення. Класифікація складних речень.	4	1			3
Тема 2. Складносурядні речення і їх різновиди.	7	1	2		2
Тема 3. Складнопідрядні речення і їх різновиди.	5	2	2		1
Тема 4. Безсполучникові складні речення і їх різновиди.	4	1	2		1
Тема 5. Багатокомпонентні речення. Горизонтальна та вертикальна схеми.	6	3	2		1
Разом – змістовий модуль 4	26	8	8		8
Усього годин	105	26	42		37

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1.	Словосполучення і речення як синтаксичні одиниці. Виділення підрядних словосполучень із тексту та їх аналіз за частиномовною належністю головного компонента та за ступенем синтаксичної спаяності компонентів	4
2.	Характеристика підрядних словосполучень за способом зв'язку, семантико-синтаксичними відношеннями між компонентами	4
3.	Виділення та аналіз підрядних і сурядних словосполучень різної структури	2
4.	Загальна характеристика простого речення.	2
5.	Характеристика підмета та присудка як головних членів двоскладного речення: структурні типи, способи вираження, засоби ускладнення	4
6.	Типи односкладних речень. Способи вираження головного члена	2

	односкладних структур	
7.	Аналіз другорядних членів речення	4
8.	Неповні речення: різновиди, особливості	2
9.	Повний синтаксичний аналіз простого речення.	2
10.	Синтаксичний аналіз речень з однорідними членами.	2
11.	Синтаксичний аналіз речень із відокремленими членами.	4
12.	Вставні та вставлені конструкції. Звертання. Аналіз речень із різними засобами ускладнення.	2
13.	Синтаксичний аналіз складносурядних речень	2
14.	Структурно-семантична класифікація складнопідрядних речень. Характеристика складнопідрядних речень з підрядними означальними, з'ясувальними, обставинними	2
15.	Аналіз безсполучниковых речень та їхніх різновидів	2
16.	Складнопідрядні речення з кількома підрядними. Аналіз багатокомпонентних складних речень із різними видами зв'язку.	2
Разом		42

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Трактування обсягу поняття „словосполучення” у науковій літературі.	1
2.	Особливості семантичної спаяності компонентів словосполучення (синтаксично зв’язані, фразеологізовані та лексикалізовані словосполучення).	1
3.	Сурядні словосполучення (структурні особливості, семантико-синтаксичні відношення).	2
4.	Структурні особливості словосполучень. До проблеми складних словосполучень. Виділення з речення елементарних одиниць.	2
5.	Аналіз речення в семантико-синтаксичному та комунікативному аспектах.	2
6.	Типи модальностей речення.	1
7.	Питання про слова-речення (комунікати).	1
8.	Тире між підметом та присудком.	1
9.	Ускладнені форми головних членів речення.	2
10.	Питання про подвійний присудок (дуплексив).	1
11.	Синкретичні явища в системі другорядних членів речення: синтаксичний матеріал.	2
12.	Різні підходи до оцінювання односкладних речень.	2
13.	Питання про вокативні і генітивні речення.	1
14.	Різні підходи до характеристики речень з однорідними присудками (за І. Кучеренком).	1
15.	Питання однорідності / неоднорідності означень.	1
16.	Відокремлені напівпредикативні означення: пунктуаційні особливості.	1

17.	Прикладка: особливості відокремлення.	1
18.	Відокремлені напівпредикативні обставини: пунктуаційні особливості.	1
19.	Уточнюальні члени речення: проблеми аналізу та пунктуації.	1
20.	Питання про відокремлені додатки в науково-навчальній літературі.	1
21.	Семантика вставних компонентів.	1
22.	Пунктуаційний та граматичний аналіз засобів ускладнення	3
23.	Перехідні явища в системі складних речень.	1
24.	Пунктуаційний аналіз складного речення і тексту.	2
25.	Різновиди семантичних відношень між предикативними частинами складносурядного речення.	1
26.	Розділові знаки між предикативними частинами складносурядного речення: синтаксичний матеріал.	1
27.	Сполучні засоби у складнопідрядному реченні.	1
28.	Трактування безсполучниковых речень у граматичній літературі. Семантичні відношення та розділові знаки між предикативними частинами безсполучникового речення : синтаксичний матеріал.	1
29.	Різновиди багатокомпонентних конструкцій щодо провідного типу зв'язку.	1
Разом		37

Методи навчання

1. Лекція.
2. Навчальна дискусія.
3. Бесіда.
4. Розповідь-пояснення.
5. Формування тематичного тезаурусу.
6. Складання ідейної матриці.
7. Аналіз.
8. Ілюстрація.

Методи контролю:

1. Опитування.
2. Поточні контрольні та самостійні роботи (тестові та аналітичні).
3. Диктант.
4. Іспит (письмовий) (7 сем.).

Розподіл балів, що присвоюються студентам:

Розподілу балів, які отримують студенти (до екзамену)

Поточний контроль та самостійна робота (6 семестр)										Сума	
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2								
T1	T2	T3	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	25	
1	3	4	1	2	2	2	3	2	5		
Поточний контроль та самостійна робота (6, 7 семестри)										Разом	Підсумковий тест (екзамен)
Змістовий модуль 3				Змістовий модуль 4						25	50
T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T5			
1	4	1	4	1	2	6	2	4	100		

Розподілу балів, які отримують студенти до іспиту

Поточний контроль: контрольні роботи (описові) та тестування, самостійна робота (6, 7 сем.)		Іспит 50 б.	Сума 100 б.		
Змістовий модуль № 1. Словосполучення					
Змістовий модуль № 2. Просте речення					
Змістовий модуль №3. Засоби ускладнення простого речення					
Змістовий модуль №4. Складне речення					

Оцінювання проводиться за 100-балльною шкалою. Бали нараховуються так:

- практичні (20 % семестрової оцінки): максимальна кількість балів за усі практичні заняття 20;
- модулі (30 % семестрових оцінок): максимальна кількість балів за усі модулі 30;
- іспит (50 % семестрових оцінок): максимальна кількість балів 50.

Підсумкова максимальна кількість балів 100.

Академічна добросесність: очікується, що відповіді студентів будуть оригінальними. Виявлення ознак академічної недобросесності у відповіді студента, незалежно від масштабів plagiatu чи обману, є підставою для того, щоб викладач її не зарахував.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Література. Усю літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, надає викладач виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студентів заохочують до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані за виконання відповідних видів модульних робіт, а також бали, набрані впродовж семестру за виступи на практичних заняттях, участь в обговоренні. При цьому обов'язково враховується присутність на занятті та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом та іншими мобільними пристроями під час заняття із метою, не пов'язаною з навчанням; списування та plagiat; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Жодні форми порушення академічної добросесності не толеруються.

При оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення:

1. Кутня Г. В. Синтаксис сучасної української мови. Ч. I: Словосполучення і просте речення. Львів. 2013. 178 с.
2. Терлак З.М. Українська мова: Збірник вправ із синтаксису та пунктуації. Львів: Світ. 1999. 223 с.
3. Терлак З. Синтаксис української мови у вправах. Львів: «Растр-7». 2020. 276 с.
4. Програма з синтаксису сучасної української літературної мови: для студентів українського відділення філологічного факультету. Уклав З. Терлак. Львів. 2002. 12 с.
5. Загнітко А., Віntonів М., Сегін Л. Український синтаксис. Семінарій. Донецьк. 2007.
6. Методичні розробки лекційних та практичних занять (рукопис).

Рекомендована література:

Основні джерела:

1. Бевзенко С. П., Литвин Л. П., Семеренко Г.В. Сучасна українська мова. Синтаксис. – К., 2005.
2. Вихованець Р.І. Граматика української мови: Синтаксис. – К., 1993.
3. Волох О.Т., Чемерисов М.Т., Чернов Є.І. Сучасна українська літературна мова. – К., 1984. – С. 242–253.
4. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010.
5. Жовтобрюх М.А. Українська літературна мова. – К., 1984. – С. 194–253.
6. Кулик Б.М. Курс сучасної української літературної мови. – Ч.2. – Синтаксис. – К., 1965.
7. Слинько І.І., Гуйванюк В.В., Кобилянська М.Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К., 1994.
8. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис / За заг. ред. І.Білодіда. – К., 1972.
9. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994.
10. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004.

Допоміжні джерела:

До модуля № 1 “Словосполучення”

1. Давидова Л. П. Із спостереження над структурою і функціями субстантивних словосполучень // Українська мова і література в школі. – 1971. – № 11. – С. 20-24.
2. Дудик П.С. Сурядні словосполучення: основні питання теорії //Проблеми граматики і лексикології української мови. – Зб. наук. праць. – К., 1998. – С. 3–9.
3. Дудик П.С. Словосполучення в українській літературній мові. – К., 1998. – 136 с.
4. Дудик П. С. Словосполучення, сполучення слів і слово // Система і структура східнослов'янських мов. – К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 1998. – С. 208-213.
5. Кротевич Є. В. Типи підрядного зв’язку між словами в українській мові // УМЛШ. – 1954. – №2. Перевидання: Кротевич Є. Способи вираження підрядного зв’язку // Видатні вчені Львівського університету ХХ ст.: Є. В. Кротевич. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2002. – С. 61-84.
6. Кучеренко І. К. Предмет і об’єкт синтаксису // Українське мовознавство. – К., 1973. – № 1.
7. Кучеренко І. Лексичне значення прийменника // Мовознавство. – 1973. – №3. – С.12-23; // Кучеренко І. Актуальні проблеми граматики. – Львів, 2003. – С. 38- 56.
8. Кучеренко І. Фразеологізм як об’єкт синтаксису // Українське мовознавство: Республіканський міжвідомчий збірник. – К., 1982. – №10. – С.9-15; також // Актуальні проблеми граматики. – Львів, 2003. – С. 58-66.
9. Меншиков І. І., Попова І. С. Структура словосполучення в сучасній українській літературній мові. – Дніпропетровськ, 2000. – 36 с.
10. Удовиченко Г.М. Словосполучення в сучасній українській літературній мові. – К., 1968. – 228 с.
11. Терлак З. М. Ад’ективні словосполучення в аспекті норми // Матеріали міжнародної славістичної конференції пам’яті Костянтина Трофимовича. - Львів, 1998. - С. 247-250.
12. Терлак З. М. Варіантне керування прикметників у сучасній українській мові // Мова і духовність нації. - Львів, 1989. - С. 131-132.
13. Терлак З. Синтаксичні кальки в аспекті норми // Вісник Львівського університету. – Серія фіол. 2004. – Вип. 34. – Ч.ІІ. – С.493-500.

До модуля № 2 “Просте речення”

1. Безпояско О.К. Інфінітив у функції другорядних членів // Укр. мова і літ. в школі. – 1984. – № 3. – С. 51–53.
2. Вихованець Р.І. Називний, орудний і знахідний відмінки у функції присудка // Укр. мова і літ. в школі. – 1973. – № 8. – С. 23–33.
3. Дудик П.С. Неповні речення в сучасній українській літературній мові // Дослідження з синтаксису української мови. – К., 1958. – С.129–260.
4. Дудик П.С. Синтаксис сучасного українського розмовного мовлення (Просте речення. Еквіваленти речення). – К., 1973.
5. Іваницька Н.Л. Двоскладне речення в українській мові. – К., 1986.
6. Іваницька Н.Л. Синтаксис простого речення: Складні випадки аналізу. – К., 1989.
7. Ключковський Б.Г. Прикладка і сполучення неприкладкового характеру // Укр. мова і літ. в школі. – 1976. – № 12. – С. 20–29.
8. Мановицька А.Я. Узгодження присудка із звертанням // Українське мовознавство. – 1974. – Вип. 2. – С. 52–61.
9. Недбайло Л.І. Структура підмета // Синтаксис словосполучення і простого речення. – К., 1975. – С. 46–59.
10. Піскун Г.О. Складений підмет і його структурні типи // Синтаксична будова української мови. – К., 1968. – С. 73–83.
11. Слинико І.І. Типи простих речень // Укр. мова і літ. в школі. – 1977. – № 9. – С. 48–53.
12. Шульжук К.Ф. Повні і неповні речення // Укр. мова і літ. в школі. – 1971. – № 6. – С. 25-30.

До модуля № 3 “Ускладнене речення”

1. Висоцький А. В. З історії вивчення вставних і вставлених частин речення // Система і структура східнослов'янських мов. – К.: НПУ ім.. М. П. Драгоманова, 1998. – С. 218-223.
2. Вольська Ю. В. Основні теоретичні засади ускладнення в сучасному українському мовознавстві // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – 2004. - №19 – С. 230-234.
3. Кульбабська О. В. Вторинна предикація у простому реченні. – Чернівці, 2011.
4. Кучеренко І.К. Вокатив як виразник функціонуючого члена речення // Проблеми синтаксису. – Вид. ЛДУ, 1963. – С. 64–73.
5. Кучеренко І.К. Логіко-синтаксична природа речень з однорідними членами // Мовознавство. – 1976. – № 4. – С.29–37.
6. Кучеренко І.К. Речення з кількома присудками // Мовознавство. – 1975. – № 5.
7. Павлович П. І. Вживання дієприслівників // Українська мова і література в школі. – 1965. – №12.
8. Скаб М. С. Функціональна сфера апеляції в українській мові (семантика, граматика, прагматика, стилістика): Автореф. дис... д-ра філол. наук: 10.02.01 / НАНУ Ін-т української мови. – К., 2002. – 34 с.

До модуля № 4 “Складне речення”

1. Бевзенко С.П. Структура складного речення в українській мові. – К.,1987.
2. Богдан М. М. Складнопідрядні речення з підрядними означальними // УМЛШ – 1986. – №6. – С. 36-44.

3. Грищенко А.П. Складносурядне речення в сучасній українській літературній мові. – К., 1969.
4. Гуйванюк Н.В., Кульбабська О.В. Складні ускладнені речення: Теоретично-практичний блок. – Чернівці: Рута, 2003. – 145 с.
5. Дорошенко С.І. Складні безсполучникові конструкції в сучасній українській мові. – К., 1980.
6. Заaborна М. С. Порівняльні конструкції в системі складнопідрядних речень української мови: Навчально-методичний посібник. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2001.
7. Зарицька В. Г. Синкретичні типи підрядності в системі складного речення: Автореф. дис... канд. філолог. наук: 10.02.01. – Донецьк, 2004.
8. Кучеренко І.К. Складнопідрядні речення з кількома підрядними // Українська мова і література в школі.- 1973. - №5. – С.30-39.
9. Рожило Л.П. Співвідносність сполучникових і безсполучникових складних речень // Укр. мова і літ. в школі. – 1972. – № 10. – С.59–63.
- 10.Семенюченко М.Л. Розмежування часових і умовних підрядних речень // Укр. мова і літ. в школі. – 1973. – № 5. – С.34–37.
- 11.Христіанінова Р. О. Вивчення складнопідрядних речень у вузівському курсі синтаксису // Нові підходи до філології у вищій школі: Зб. наук. пр. (Матеріали IV всеукраїнської наукової конференції 14-18 вересня 1998 року) / За ред. доктора філол. наук, професора А.М.Наумова. – Запоріжжя: ЗДУ, 1998. – С. 133-134.
- 12.Христіанінова Р. О. Складнопідрядні супровідні речення: проблема інтерпретації // Мовознавчий вісник. – С. 250-259.
- 13.Христіанінова Р.О. Традиційні й нові класифікації складнопідрядних речень / Р. Христіанінова // Українська мова і література в школі : Науково-методичний журнал. – 2010. – N 1. – С. 35-38.
- 14.Шульжук К.Ф. Складні багатокомпонентні речення в українській мові. – К., 1986.
15. Шульжук К.Ф. Складні речення з різними видами зв'язку // Укр. мова і літ. в школі. – 1987. – № 7. – С. 44-48.